

quibus a repositione alicujus articuli sibi est permittum a iure, secundum Rotam in decis. 12. alias 362. sicut auditor de probat. in novis, Caputaquen. 1. part. decis. 265. incidiu iudex repositio. optime declarat Lancel. Robert. de atten. 2. part. cap. 12. limit. t. num. 14. & supra, a num. 12. cum ipse iudex Ecclesiasticus est, qui reponit, & qui partem ex repositione gravat: ergo, qui potest appellare, maxime quia licet hoc faciat virtute provisionis Regia, nihilominus ipse poterat illud sua sponte facere, quia si non potuisset ipse absque Regio decreto, non etiam potuisset, eo mediante, quia tribunalia Regia imitantur jus, & id praecipunt iudici, quod ipse poterat facere alias sine decreto, & sic haberi debet, ac si ipse fecisset absque provisione Regia, quin pactum accedens ultra statutum, pro quo si tenebatur iam, non immutat qualitate, vel naturam obligationis, l. qui nullum in mand. l. que dubitationis, de regul. jur. testam. C. de testamentis.

Sed contrarium, ut appellationi a repositione, quam facit iudex Ecclesiasticus virtute provisionis Regia: sibi intimatae, non sit deferendum, verius de iure & stylo esse censui. Et primo quia iudex Ecclesiasticus illud attentatum reponit, quia ita sibi iubetur per tribunal Regium, & eius praepcio asstringitur sub poenarum comminatione, ut supra, cap. 2. diximus late, & ut plurimum contra suam voluntatem id facit, & sic ab eo non potest appellari, quoniam a iudice faciente id, quod praecipit facendum compelli cogi potest, non licet appellare Collect. Innoc. & Abb. Panormit. e. cum iure, de off. delegati. Aufer. in decis. Tholo. quast. 42. requisitus, idem tenet Rebuffus in commentariis. 2. part. tit. de literis requisitoris, glossa 3. num. 10. ubi dicit, quod a iudice requisito per literas alterius iudicis permittente, ut illa exequantur in sua jurisdictione, non poterit pars ab hac permissione, & consensu appellare, quia iudex requisitus teneatur omnino obtemperare requisitioni iuste factae, & ad id potest compelli per superiorem.

Deinde quia faciens aliquid ad quod necessario poterat compelli, dicitur necessitate coactus facere, tamen si sponte faciat, ut per Decium in consil. 22. l. novissime ff. quod falso iudice. & per eundem pleuissimè in cap. cum M. Ferrarief. num. 34. colum. 10. versiculo sed ista differentia de constitutione. Aret. in consil. 24. quatuor dubia. optime Phanuti. in tract. de iure dotis. gloss. 8. n. 56. fol. mibi 349. in parvis, facit l. velle non creditur, ff. de reg. jur. imò sufficit potentia cogendi, quamvis ad actum coactionis non sit deventum, ut per multa probat Aret. Decius in aut. praeterea, num. 10. vers. finaliter camei, Cod. unde vir. & uxor. Felin. in cap. cum M. Ferrari. col. 11. de constit. Marfil. in l. questionis. num. 20. ff. de questionibus. Menoch. consil. 175. num. 20. Gabriel. consil. 92. num. 5. volum. 1. Roland. a Valle consil. 2. n. 72. vol. 1. Petrus Surd. in tract. de alimentis, tit. 6. quast. 8. n. 60. & idem Surdus in decis. 305. n. 28. cum sequentibus, Gratia. in disceptat. forensi. tom. 2. c. 227. per totum, ad quod est text. in l. novissime, ff. quod falso iudice auctore.

Hinc est, quod facienti aliquid coacte, & contra suam voluntatem, sibi non imputatur: text. in c. 1. c. 2. & c. 3. citans. 32. quast. 5. & est bonus textus in l. cur. a. ff. de numeribus, & honoribus, Bal. in l. eam quam, colum. 8. Cod. de fideicom. idem Bald. in l. si qua illustris, in versiculo quod si mater, C. ad officianum. Hostiens. in c. inimicus, de accusationibus, Bart. in l. post legatum, §. bis vero, in final. verbis, ff. quibus ut indig. Aug. in l. 1. removit, ff. de posthu. Lu. lovent. Romanus con. 252. pro decisione in fin. gl. in c. 3. colum. 2. de furis, Hostiens. in cap. super eo, de usuris, l. 1. C. in quibus causis, colum. 1. lib. 11. Joan. de Anania, & ibi Doctores, Archidiaconus in cap. movetur 12. q. 1. & in cap. si quis iuram. 20. q. 4. Petrus de Ancharrano in c. 1. de usuris, & Joan. de Imola in cap. debitores, de

jurejurand. Alexand. consilio 1. col. 2. volum. 2. & consil. 107. col. 2. volum. 1. Joan. de Anania. in cap. super eo, de usuris, colum. 2. optime Bald. in Authentica item nulla communis, Cod. de Episcopis, & clericis in fine, idem Joannes de Anania in cap. excommunicationis, colum. penult. de rapto. Oldradus consil. 5. incipit factum tale est quidam Joannes, & Barto. in l. si dicitur, §. si compromisso, ff. de evictio. Innocentius in cap. inter monasterium, de re jud. Joannes de Immol. in l. quidam consulebant, de re judic. Angelus in l. si quis major, circa princ. Cod. de transactio. Alexand. in l. debitor, in princ. Cod. de pascuis, Paulus de Castro in l. sui, §. servus, ff. de publica. Angel. in l. quid si fugitivus, in princ. ff. de ad. l. ed. & Bald. in l. 1. Cod. de naufrag. & ibi etiam Bart. Ludovi. Roman. in repetitione l. si verò, §. de viro fallente 54. versiculo 23. probatur, & ff. soluto matrim. Angelus in l. si, §. si propter, ff. de reipublicis, Aretius consil. 87. in pramissa consultatione, & c. circa medium, exactissime, & valde eleganter per Hippolytum de Marfil. in tit. de questionibus, in l. prima, §. praeterea, a num. 11. usque ad num. 35. fol. 31. & sequenti. ubi varia, & in fine concessit exempla, & auctoritates comprobationem nostrae doctrinae omnino videndus, quia omnia conducunt ad propositum. Nonnulla etiam concessit Petrus Surdus decis. 305. n. 28. cum pluribus sequentibus, ergo si iudex Ecclesiasticus coacte reponit, nihil sibi imputatur, & sic nec ab eo debet appellari, juxta Auferium, Rebuffum, & alios ad principium allegatos.

Et insuper evidentiùs probatur, quoniam illa repositio fit in executionem decreti Regii Senatus declarantis vim fieri, ad reponendum juxta l. 36. tit. 5. lib. 2. recopilat. ibi: Mandata traher a las dichas nuestas audiencias el proceso Ecclesiastico originalmente, el qual trabado sin dilacion lo vean, y si por el les constare, que la apelacion esta legitimamente interpuesta, quando la fuerca provean, que el tal juez la otorgue, & c. a quo decreto sicut non potest appellari, nec supplicari, nec alius recursus haberi, juxta l. 35. eodem tit. & l. 1. Avenda. de exequendis mand. cap. 1. n. 32. vers. & quia provisio. 1. p. Gaspar. Rodriguez de annis reddit. lib. 1. q. 17. num. 75. & ibi passim per Doctores, pariter nec poterit appellari ab eius executione, seu executeore, ut ibi iudex Ecclesiasticus: ita argumentatur Geminianus in consil. 99. Guido Papae consil. 574. Coeneus consil. 71. l. & in consil. 221. in fine, lib. 4. Aretii in l. 5. in princ. n. 3. circa medium de verborum oblig. Alex. consil. 95. l. 2. Socinus in regul. 26. appeller, & Felinus in cap. quo ad consultationem, n. 14. & 15. de rejudicata. Ruinus consil. 78. n. 2. Socinus Junior consil. 138. n. 6. lib. 3. Gratus responso 16. col. 1. n. 2. Rolandus a Valle consil. 43. n. 3. in princ. Rota decis. 100. l. par. diverforum. Et ratio est, quia ipsa executio plus non gravat, & sic ab ea non appellatur, sicut nec ab actu, a quo emanat, ita hanc rationem reddunt Angel. in l. si cum exceptione, §. haec autem actio, ff. de eo, quod metus causa. Joannes Andrea in additio. ad Speculato. tit. de appellat. §. in quibus, vers. 5. Scaccia de appell. q. 17. lim. 10. num. 12. & num. 6. Felinus in c. quo ad consultationem, de sent. & rejudic. n. 14. post med. Rebuff. in tract. de appell. art. 9. gloss. unice. n. 8. & seq. fol. 507. Rolandus a Valle dicto consil. 43. n. 3. & tenent etiam omnes Doctores mox citati.

Facit etiam elegans illa doctrina, quod quando duo actus ita se habent, ut unus veniat in executionem alterius, si non potest appellari a primo, pariter nec poterit appellari a secundo: ita docet Bald. in dicta l. si cum exceptione, §. haec autem actio, Felinus in d. cap. quo ad consultationem, numero 14. ante fin. Sigismundus Scaccia. d. lim. 10. numero 11. Capicis decisione prima, num. 17. & num. 23. Lancelotus Robertus de attentatis, 2. parte, capite 12. limitatione 53. numero 36. Caesar Contardus in repetitione l. unica, Cod. si de moment. limit. 19. num. 16. sed repositio facta per iudicem Ecclesiasticum, venit in executionem decreti Regii, quo

CAPUT V.

Oppressus, qui usus est Regio decreto conditionali (quod pragmatici, tertium genus, vocant) an possit postmodum suam profectui appellationem: & ejus virtute iudex inhiberi inferior, ubi late de natura decreti conditionalis, & in quibus casibus locum habeat.

SUMMARIUM.

- 1 De natura decreti conditionalis, quod vulgo (tertium genus) nominatur, & quomodo concepiatur.
- 2 Decretum hoc conditionale locum habet dumtaxat in iis, qua libera facultati, & potestati iudicis iure relinquuntur.
- 3 Actus reprobat, & a iure iudici non permittitur, nullatenus potest in Regio decreto conditionaliter apponi.
- 4 Decretum conditionale a Senatu Regio expediri non potest, nisi his casibus, in quibus iuste appellatur, & vimque delegatur.
- 5 L. quod iustus, ff. de re judic. & cap. cum cessante de appellat. declaratur.
- 6 Iudex quandoque etiam post decem dies datos ad appellandum potest revocare interlocutoriam, dummodo ante diffinitivam.
- 7 Iudex si ordinarius, si delegatus, suam interlocutoriam revocare potest.
- 8 & 9. Iudex executor mixtus revocat etiam suam interlocutoriam, & arbitrum.
- 10 Iudex licet non possit actum facere nisi ad petitionem partis potest tamen in iis, & contradicentibus sententiam interlocutoriam revocare.
- 11 Iudex an possit revocare non solum interlocutoriam, sed etiam ipsam revocationem, seu revocatoriam interlocutoriam.
- 12 Iudex an semel, vel pluries possit sententiam interlocutoriam revocare.
- 13 & 14. Iudex semel, & iterum tantum potest interlocutoriam revocare, & opiniones communes contraria concilianur, & exemplum doctrinae.
- 15 Et ut magis communis opinio resolvatur.
- 16 Illato gravamine per iudicem si ab eo pars appellet, & iudex appellatorem reponat, videtur altera pars gravetur, a tali repositione licet appellatur.
- 17 Doctrina relata procedit, non solum quando iudex expresse revocavit interlocutoriam, sed etiam tacite nempe faciendo actum contrarium.
- 18 & 19. Iudex, si post factam publicationem testium, si tacita parte ante didicita testificata admittat novos testes, censetur revocare publicationem, & idem si post conclusionem admittit iura, censetur revocare conclusionem.
- 20 Provocatio interlocutoria facta a iudice a quo irritat & annullat processum per iudicem ad quem medio tempore factum.
- 21 Decretum conditionale, alias tertium genus potest decerni a Senatu Regio in casibus, quibus iudex Ecclesiasticus potest revocare interlocutoriam, ut in exemplis relatis.
- 22 Condicio, qua iuri repugnat, aut illi consistit, in dispositionibus apponi non patitur, & apposta aut vitiat, vel vitatur.
- 23 Condicio iuri contraria dicitur impossibilis.

- 24 Remedium violentia jus; & necessitas induxit, ad secundam violentiam, quam contra jus iudex Ecclesiasticus perpetraret.
- 25 Senatores caveant in causis violentia, ne decreta conditionalia pendat in eis, in quibus jus non relinquit iudicis potestati, & facere non permittit, ut in sententiis diffinitivis, quas revocare non potest.
- 26 Sententiam interlocutoriam vim diffinitiva habentem iudex non revocat.
- 27 Declara tamen interlocutoria, que aliam diffinitivam expectat post se.
- 28 Sententiam interlocutoriam habentem vim diffinitivam, si aliam diffinitivam expectat post se, rella iudex revocat.
- 29 Sententiam interlocutoriam vim diffinitiva habentem revocat iudex, si per partem gravatam fuerit appellatum ab ea.
- 30 Interlocutoriam per quam iudicis officium, seu jurisdictionis finitur, veluti si iudex se non iudicem pronuntiat vel appellacionem esse desertam, & similia exempla ibi: non poterit revocare, nec reponendo eam jurisdictionem reassumere.
- 31 & 32. Iudex qui se incompetentem pronuntiavit, non potest ipsam pronuntiationem revocare, & si defacto revocat, non valet revocatio.
- 33 Iudex delegatus etiam de partium consensu non potest interlocutoriam, qua se non iudicem pronuntiavit, revocare.
- 34 Secus in ordinario, qui potest revocare.
- 35 Iudex delegatus, qui se incompetentem declaravit in articulo dependenti a principali, & non in ipso principali, potest revocare dictam declaratoriam, quia sibi remanet jurisdictionis.
- 36 Iudex delegatus revocat interlocutoriam, per quam finitur jurisdictionis si ab ea fuerit appellatum.
- 37 Iudex, qui detulit appellacionem interpositam ab interlocutoria, non poterit eam revocare.
- 38 Negotio, seu non dato Apofololorum vim habet delationis.
- 39 Iudex postquam detulit appellacionem, potest de consensu partium revocare gravamen.
- 40 Iudex a quo postquam detulit appellacionem, potest (re integra) vel de consensu partium revocare gravamen.
- 41 Iudex postquam detulit appellacionem, alias non deferenda, si a tali delatione est appellatum, licet revocet delationem, & gravamen.
- 42 Iudex a quo post inhibitionem sibi delatam non potest interlocutoriam revocare.
- 43 Iudex inhibitus, si inhibitus est nulla, & minus legitima potest (ea non obstante) revocare interlocutoriam.
- 44 Iudex inhibitus post inhibitionem revocat interlocutoriam a se latam, si est nulla.
- 45 Iudex non revocat interlocutoriam executioni mandatum.
- 46 Iudex qui opposita exceptione contra mandatum legitimum, Procuratorem declaravit, & ut talis lis contestata est, non potest talem declarationem revocare.
- 47 Iudex pronuntians dandum esse fideiussorem per interlocutoriam, eo dato, non revocat dictam interlocutoriam, nisi de partium consensu.
- 48 & 49. Interlocutoriam mandatum executioni a iudice, vel a parte, iudex non revocat, vel si sit talis, que absque facto hominis habeat secum executionem.
- 50 Iudex revocat interlocutoriam executioni mandatum de consensu partium.
- 51 Iudex revocat interlocutoriam executioni traditam cum cause cognitione.

- 52 Appellatio est licita a revocatione interlocutoria executioni mandata, obique cause cognitione facta.
- 53 Iudex revocat interlocutoriam executioni traditam, si sit nulla ex aliquo defectu.
- 54 Iudex revocat interlocutoriam latam officio iudicis mercenario adioni deferente, non tamen officio iudicis nobili, ut in decretis interponendis, & similibus.
- 55 Alias limitationes, & declarationes ad regulam l. quod iussit, remissive.
- 56 Decretum conditionale, sive tertium genus, non imponitur iudici Ecclesiastico in casibus, quibus ipse de iure revocare, vel reponere a se facta non possit, alias & 58. Decretum conditionale non datur, nisi in casibus, in quibus appellatio ab interlocutoria legitima sit, & ea legitima non appellante, tribunal processum statim remittit ad iudicem Ecclesiasticum.
- 57 Principis cognitio fundata est in sola violentia orta ex degenerata delatione appellacionis legitime, ibid.
- 59 Quando appellatio ab interlocutoria legitima est, commodius remedium est decretum conditionale, seu tertium genus proferre a Senatu Regio, quam simplex violentia decretum.
- 60 Decretum conditionale a Senatu, in arbitrio iudicis Ecclesiastici est, adimplere conditionem, & uti jurisdictione, vel ab ea se aliter, deferendo appellacionem in totum & acta reponendo.
- 61 Cui licet quod plus est, licet utique quod est minus. In maiore est quod est minus, ibid.
- 62 Cui permittitur reponere sententiam interlocutoriam multo fortius licebit illam declarare, & interpretari, quod est minus.
- 63 Magis honorificum est iudici Ecclesiastico decretum conditionale, ut sit in electione eius, an velit procedere, & reassumere.
- 64 Minus verumdam est corrigere seipsum, quam corrigi ab alio, ibidem.
- 65 Sipientis est mutare consilium in melius, ibid. Non potest notari de levitate utens suo consilio, revocando quod male fecit, ibid.
- 66 Decretum conditionale imitator est juris, quia non adstringit iudicem praeiudicium ad reponendum, cum iure fieri nequit.
- 67 Non quidquid iudicis potestati relinquatur, id juris necessitati submittitur, ibidem.
- 68 Iudex quamvis possit interlocutoriam a se latam revocare, ad id praeiudicium cogi non potest.
- 69 Decretum conditionale duplicem iudici Ecclesiastico ostendit viam, ut qua malit, utatur, utrique tamen jus assistit, ibid.
- 70 Decretum conditionale decretum in Senatu contra iudicem Apofolicum, seu executorem gratie nulliter procedentem contra non citatos in casibus, quibus debent citari, praeiudicium; cause cognitione adhiberi.
- 71 Iudex executor data possessione absque citatione citandorum, & sine cause cognitione si amplius audiat, & de novo citet, debet prius & possessionem, & attentata antea facta reponere.
- 72 Iudex, qui alias non potest revocare suam interlocutoriam, ut in casibus relatis, si nulla sit, quocumque modo revocare potest.
- 73 Iudex delegatus, sive ordinarius, & non alius, cognoscit de nullitate interlocutorie a se latae, etiam vim diffinitiva habentis.
- 74 Continentia cause dividi non debet, ibid.
- 75 Iudex potest revocare sententiam diffinitivam, qua non transit in rem iudicatam.
- 76 Appellatio sequitur executionem & acta; ac ea tantum dicitur attentata, qua sunt post appellacionem, aut intra tempus ad appellandum.
- 77 Tempus ad appellandum currit a die scientie, vel notitia, que non praesumitur, nisi probetur, ibid.
- 78 Legitimus contr aditor coparens ad allegandum de iure suo

- 79 suo, petit reposicionem actorum ob defectum citationis, & insuper appellat a gestis.
- 80 Gestis per iudicem sine partis citatione dicuntur attentata, facta intra tempus ad appellandum.
- 81 Decretum conditionale postquam est iudici Ecclesiastico intimatum, an possit ipse iudex inhiberi virtute appellacionis ab interlocutoria, pro cuius delatione oppressus occurrit ad Senatum.
- 82 Jurisdictionis est anima inhibitionis, & sine ea inhibito probata est nulla, & minus canonicè expedita.
- 83 & 77. Appellatio censetur renuntiata per comparationem appellantis coram iudice a quo, etiamsi iudex nihil provideat, declarata ut infra, num. 80. & 81.
- 84 Cum principale non subsistit, nec ea, que sequuntur, locum habent, ibid.
- 85 Inimato decreto conditionali, & actorum reposicione secuta, acta per iudicem ad quem remanent irrita, & nulla.
- 86 Inhibito recte procedi, si decreto conditionali intimato iudici Ecclesiastico nihil agat, & medio tempore ipsi inhibito inimitur.
- 87 & 88. Appellatio non videtur renuntiata per comparationem appellantis coram iudice a quo, gravamen reponi petentis; quia non agit actum contrarium.
- 89 Comparatio appellantis coram iudice a quo, pro reposicione gravaminis, tendit in augmentum desiderii appellantis.
- 90 Revocatio attentatorum facta virtute decreti conditionalis, vel simplicis Senatus Regii, nullam requirit cause cognitionem.
- 91 Appellatio non dicitur renuntiari per comparationem appellantis, si comparatio admissa non fuerit.
- 92 Appellatio quando censetur per comparationem, renuntiari, vide plures casus remissive.
- 93 Appellatus comparens coram iudice a quo ad intimandum decretum conditionale, non renuntiat appellacioni interposita, nec facit actum praedicti.
- 94 Inhibito est nulla & sine effectu intimata iudici Ecclesiastico post reposicionem interlocutoria & attentatorum, virtute Regii decreti factam.
- 95 Gravamen est causa appellacionis, quo cessante cessat & ipsa appellatio, ibid.
- 96 Acta per iudicem appellacionis ab interlocutoria nulla sunt revocata interlocutoria vigore decreti Senatus, & iudex a quo recte procedit in causa.
- 97 & 90. Limita, si repositio facta sit ante intimationem inhibitionis, nam si post intimationem, nec repositio, nec processus gestus valent.
- 98 Iudex Ecclesiasticus inhibitus ante reposicionem virtute decreti conditionalis, non poterit amplius uti alternativis eius decreti.
- 99 Sed ultimam partem decreti, y no lo haziendo otorgue y reponga, debet adimplere, cum id non tollatur per inhibitionem.
- 100 Perempta una re ex alternativis debitis, remanet obligatio in alia praeiudicium.
- 101 Reposicio virtute decreti Senatus facta, suos tollende appellacionis effectus operatur, nec iudex aliter, quam adimplere potest.
- 102 Senatus Regius post actorum inspectionem decretum conditionale decernens, praevidisse, & cognovisse omnes difficultates, que oriri possent, censetur.
- 103 & 104. Appellans sicut in multis casibus potest tacite appellacionem renuntiare, ita & eius procurator licet expresse non possit.
- 105 Pralatus Ecclesiasticus potest tacite non expresse appellacionem renuntiare.
- 106 Nec Syndicus.
- 107 Renuntiare est donare, ibid.
- 108 Procuratores, Syndicos & Pralatos sine speciali man-

- dato ad renuntianam, renuntiare non posse, et dicitur.
- 100 Si causa sit talis, ex qua verisimiliter colligatur, dominum renuntiatum, in ea potest procurator expresse renuntiare.
- 102 Vera contumacia procuratoris non nocet Domino, quo minus possit appellare a sententia lata contra procuratorem contumacem.
- 103 Debet tamen Dominus expresse intra terminum ad appellandum appellacionem interponere a die lata sententiae, & non notitie communerandum.
- 104 Procurator appellans, si compareat coram iudice a quo post appellacionem petens id ex quo renuntiatio inducitur, Domino praedictat, & appellacioni videtur tacite renuntiasse.

P Rincipalis capituli difficultas, ut veram confessionem solutionem, operae pratum duxi, de natura decreti conditionalis (quod pragmatici vocant tertium genus decretorum,) nonnulla, quae & utilia & necessaria sunt praemittere: & in primis hoc decretum conditionale hoc modo concepti dixerunt, ut iudex Ecclesiasticus audiens denovo partem, & factum reponendo, non facit vim, sibi que causa remittitur, illud autem non faciens, vim insert, deferat, & reponat, &c. & sic de aliis similibus ex vastis causarum figuris, circa quod tres sunt proponenda conclusiones.

Prima conclusio: Regale decretum conditionale locum habet duntaxat in iis, quae libera potestati, & facultati iudicis iure relinquuntur, & permittuntur, ita ut conditio sit potestativa, hoc est, ut alias licite ipse iudex poterat facere, si voluisset; etiam decretum cessante juris permissione. Hac conclusio iustificabitur ex iis, quae in comprobationem secundae dicenda sunt.

Secunda sit conclusio, huic directo contraria: Actus iure reprobus, & a iure iudici non permittitur, nullatenus potest in Regio decreto conditionaliter sibi apponi.

Tertia & ultima sit conclusio: Decretum conditionale a supremo Senatu expediti non potest, nisi in his casibus in quibus oppressum iustè, & legitime appellasse, & vim sibi fuisse factam, detegatur.

Quibus suppositis, ad singularium conclusionum exempla devenire utilissimum erit valde.

Et ut a priori incipiamus, scire convenit, quod iussit, vetuive praetor, contrario imperio tollere, vel remittere posse, licet de sententia contra l. quod iussit, ff. de re jud. text. in c. cum cessante 60. de appell. ibi: Statuimus, ut si iudex ordinarius si delegatus, aliquid comminatio, sive interlocuendo, protulerit, quo executionis mandato alter litigantium gravaretur, & sano usus consilio ab huiusmodi interlocutionis, vel comminationis effectu destiterit, liberè in causa cognitione procedat, non obstante, si a tali comminatione, vel interlocutione fuerit appellatum, &c. l. dicitur, §. fin. cum l. leg. ff. de arb. text. optimus in c. si a iudice de appell. l. 6. text. in c. qualiter, & quando el primero. de accus. c. fin. de appell. in l. 6. l. post sententiam, ubi Doctores, C. de sent. & interl. jud. & communiter Doctores in dd. jurib. glo. in c. fin. de appell. in 6. Praepositi in dicto c. cum cessante a princ. & Ripa in dicta l. quod iussit, n. 8. & 9. Cardin. in cle. pep. §. & quia in 7. nota de verbor. sign. Decius conf. 184. in fin. Angel. in d. L. quidquid adstringenda, in fin. de verbor. oblig. Ant. de Butrio, in dicto c. cum cessante, sub n. 10. & per totum, Abb. Cardin. Alexan. Dec. Philipp. Fran. de appell. B. Imola, Alexan. Jaf. Ripa. Rebuslatissimè in retri. l. quod iussit, ff. de re iudicata, Feli. in c. qualiter & quando, n. 18. & supra, de accusat. Corneus conf. 117. col. 1. vol. 4. Alexan. in arbitrio, n. 3. ff. qui sari cog. Bertr. conf. 136. n. 9. vol. 8. Craveta, conf. 27. n. 8. Bald. in l. 2. q. 2. sententiam rescindi non posse, Card. Zaba. conf. 32. n. 2. & 3. versic. ad secundum Alex.

Alex. plenè conf. 84. consideratis n. 9. & sequentibus, l. 4. & sequent. Alexand. consil. 99. lib. 5. Capella Tholof. decij. 185. & ibi additio. Calteuf. consil. 91. in causa appel. n. 11. & in consil. 119. videtur dicendum, in princ. lib. 2. Aug. de Perusio, conf. 200. in civitate Lucana, n. 5. Zabari. conf. 72. n. 13. latissime profertur per exempla, & declarationes Card. Tusc. pract. concl. litera S. concl. 115. tom. 7. Sigismundus Scaccia tract. de appell. quast. 19. remed. 1. concl. 5. à n. 13. cum sequentibus. & q. 17. lim. 47. membr. 1. à n. 30. Maranta in Speculo aureo, 6. p. vers. & demum fertur sententia, n. 7. & 8. Latè Lancel. Robert. de atten. 2. p. c. 12. lim. 1. à n. 12. cum sequentibus. Petrus Sordus consil. 167. per totum, tomo 2. idem Sordus in consil. 88. à n. 12. & sequentibus. tom. 2. Parisius consil. 107. n. 103. volum. 3. Berouus consil. 19. n. 23. & 27. volum. 3. & in consil. 60. n. 13. vol. 2. Natta. consil. 339. n. 1. & in consil. sequent. Gratianus in disceptatio. foren. x. tom. cap. 147. à n. 7. cum sequentibus, & 155. à n. 16. qui quidem omnes illud unanimiter profertur, ut iudex quando- cunque, etiam post decem dies datos ad appellandum possit revocare, & reponere suam interlocutoriam, ante diffinitivum; quia licet quoad partes transeat in rem iudicatam, quoad ipsum iudicem tamen nullo modo, & hoc non solum iudex ordinarius, verum etiam delegatus suam interlocutoriam reponere potest, omnes fatentur: & est textus expressus in dicto c. cum cessante, pariter etiam, & id facere potest iudex executor mixtus, secundum Ripam in dicta l. quod iussit, sub n. 14. ampliat. 3. Scaccia de appella. quast. 19. remedio 1. concl. sub n. 22. fol. 55. & etiam abtuler. dicitur, §. fin. cum l. sequentibus, ff. de arbi. & etiam illam interlocutoriam revocare potest invitus, reuocantibus, & contradicentibus partibus, in his nempe casibus; quibus sibi revocare licet de iure, licet alias dicatur, quod iudex nullum possit actum facere, nisi ad petitionem partis, quod per text. in dicto cap. cum cessante, ubi liberè probat late Philippus Francus ibi notari, l. 6. n. 4. & per eundem textum Bar. in l. quod iussit, & Bald. in l. 1. Cod. sententiam rescindi non posse, Scaccia de appell. q. 16. quod. 1. concl. 5. 17. Gratianus discept. foren. i. tomo, d. cap. 155. n. 22. Petrus Sordus consil. 167. sub n. 18. tomo 2. & alibi passim. 11 Sed est dubium, an iudex possit non solum revocare ipsam interlocutoriam, sed etiam postmodum revocare ipsam revocationem, & sic deinceps, & quod non possit eam revocare, nisi semel, tenet, Petrus Vezu, in l. quod iussit, quem refert ibi Jaf. sub n. 33. versiculo 3. fuit, qui dicit sustentabilem in iure: refert etiam Tiraq. in l. vobis, §. hoc sermone, n. 45. 12 Secunda est opinio, ut non solum semel, sed etiam pluries, & millies possit iudex suam interlocutoriam revocare, tenuerunt Ang. & aliquos refert Jaf. in d. l. quod iussit, sub n. 4. versic. secunda, refert etiam Tiraq. in dicto hoc sermone, n. 43. & ita hanc servare opinionem auditorum cameræ Apostolicæ de ejus stylo, testantur Vestrus in praxi l. 8. c. pen. ut lite pend. Galeus ad formam camera obligat rubric. reliqua de processu. n. 29. tom. 6. part. 2. fol. 358. Lancelotus de atten. 2. p. c. 12. lim. 1. n. 13. & 14. Sigismundus Scaccia de appell. q. 17. n. 31. & quod pluries possit interlocutoriam revocare per Angelum, & alios tenet Petrus Sordus consil. 188. n. 15. hanc sequitur Cumanus, in l. quod iussit, q. 4. versic. item querit, de re jud. & veriore esse opinionem testatur Mandosius in forma 9. commissio. in verb. admittit. in fine, & Montel. decij. Arago. 3. per totum, ubi late, quos etiam referens sequitur Gratianus in discepta. foren. cap. 147. n. 11. & iterum cap. 155. n. 16. & sequentibus. 13 Sed harum opinionum neutram mihi sequendam debere videtur, non primam, tanquam nimis restringentem verbum potest positum in l. quod iussit, de re jud. nec secundam, multum laxantem & abutentem facultate juris; sed mediam inter ipsas, ut iudex semel, & iterum duntaxat possit interlocutoriam revocare, ita ut si

à gravamine appelletur, illud reponat, & si ab altera parte a repositione appellati interponatur, iterum re- positionem revocare possit, ita est sententia Bart. in d. l. quod iussit, n. 17. col. 3. versiculo quæro an iudex possit, & aliorum ibi, Salicetus post Dinum in l. post sententiam, col. ult. versiculo 5. quæro quoties, c. de senten. Antonius in cap. fraternitatis, col. penul. versiculo quinto, quæro de frigid. & malefic. post glossam ibi in verbo fornicatio, in fin. hanc opinionem communiter tenent Canonista in cap. cum cessante, de appellat. ut dicit Tiraquell. in d. §. hoc sermone, n. 44. qui licet referat dictas tres opinio- nes, nullam tamen elegit Socin. in d. l. quod iussit, n. 60. & 61. Rebuff. in l. unica, nota 1. n. 6. Cod. de senten. qua pro eo quod interest, fol. 356. hancque esse commu- nem, & magis communem opinionem, & Canonistas eam sequi, testatur Jafon. in d. l. quod iussit, n. 43. versic. quarto querit, & num. 46. in fin. eam ut magis communem sequitur Sigismundus Scaccia tract. de ap- pell. quast. 19. rem. 1. conclusione 6. num. 63. versiculo in- fero ex hac limitatione, & n. 11. nec ab ea recedendum dicit, ibi, versiculo non recedas ab illatione. fol. 63. & hanc opinionem late defendit post Doctores in d. cap. cum cessante, decisio 194. & hanc opinionem videtur tenere Lancelotus Robertus de atten. secunda parte, cap. 12. lim. 1. n. 13. & 14. dum dicit, quod illato gravamine per iudicem, ab eo pars appellet, & iudex appellentem reponat; videtur reponendo revocare il- latum gravamen, quod si reponendo Iudex aliorum partem gravet, potest illa à repositione appellare, de qua repositione dicit loqui Rotam decisio 12. aliàs 362. si auditor, de prob. in novis. Caputaq. 1. p. decij. 265. incipit iudex reposuit, non enim ipse Lancelotus loquitur nisi de bina revocatione tantum, & renissive ad Jafon. ubi proxime, idem tenet Cardinal. Tuschus pract. conclus. litera S. conclus. 115. n. 8. tom. 7. Quæ conclusio, & doctrina hucusque comprobata procedit non solum, quando iudex expresse revocavit interlocutoriam; sed etiam quando tacite, nempe si faci- at actum ei contrarium: ita Cardinal. Zabari. consil. 32. num. 3. plenissime Alexand. in consil. 84. consideratis, n. 9. & sequentibus, principaliter, Cardin. Tuschus in pract. conclus. tom. 7. litera S. conclusione 115. à n. 2. ubi per- numeros sequentes plura constituit hujus doctrinæ exempla sequendo, vel potius transcribendo, Alexand. ubi proxime: apud quos videlicet de iudice faciente pu- blicationem testium, & probationum, si citata parte antequam sint didicita testificata, admittat novos tes- tes, censetur revocare, ut quando post conclusionem, si citata parte, admittit iura, censetur revocare con- clusionem. Et his adde quod hujusmodi revocatio irritat, & annullat processum per iudicem ad quem medio tem- pore factum, nam si post appellationem, iudex impe- tretur, & is in causa procedat, talis processus (suble- cuta demum revocatione interlocutoria per primum iudicem) gestus dicitur esse nullus, ut post alios tradit Nicolaus Boerius decisio 256. post princip. Lancelot. Robert. de atten. 2. part. c. 12. lim. 1. n. 15. & sequentibus, Sigismundus Scaccia de appellat. qu. 17. n. 30. his igitur, & aliis casibus, de quibus latissime poterit per se vi- dere, per Doctores hucusque relatos, poterit in tribu- nalibus Regis expediti decretum conditionale, prout diximus in conclusione. Secunda autem, quæ diximus, actum à jure reproba- tum, & à jure iudici non permiffum, non posse in Re- gio decreto conditionaliter apponi, eo verificatur, quoniam conditio, quæ juri repugnat, aut illi resistit, in dif- positionibus apponi non patitur, & apposita, vel vitiat, vel vitiat, secundum subjectam materiam ultimæ vo- luntatis, aut aliarum dispositionum, text. in l. conditiones, la. 2. 14. ibi: Conditionis contra edicta Imperatorum, aut contra leges, aut quæ legis vicem obtinent scriptæ, vel

vel quæ contra bonos mores, &c. pro non scriptis habentur, &c. text. in l. conditiones, la. 1. filius 25 cum pluribus aliis, ff. de conditio. & demonst. l. 3. n. 4. & ibi late Gregor. p. 6. text. n. 8. impossibilia, de her. inst. Antonius Gomez tomo 1. variarum, c. 12. n. 66. late Petrus Sordus decij. 68. per totam, hæc enim conditio jure contraria dicitur impossibilis, secundum jura & Doctores relatos, hujusmodi enim actus quem jus iudicis potestati non permittit, si ei in conditionem apponeretur, omnino repugnat fini, origini, & rationi, hujus charitativi sub- sidii; quod jus & necessitas induxit ad sedandam vio- lentiam, quam contra jus iudex perpetraret; foret enim potius iudicem Ecclesiasticum provocare, & co- gere ad violentas oppressiones, quam ad eas elevan- das. Caveant igitur iudices supremi de violentiis hu- jusmodi cogituri, ut nullo modo expendant decreta conditionalia in iis, in quibus iudicis facultati, & pote- stati jus non relinquunt, & facere non permittit, prout est in sententiis diffinitivis, quas reponere, & revoca- re non potest ipse iudex qui ea protulit, l. quod iussit, ff. de re jud. ibi: Licet de sententiis contra: & est omni- bus scribentium ibi, & in d. c. cum cessante, de appell. notissima conclusio omnium est. 26 Pariter etiam sententiam interlocutoriam habentem vim diffinitivæ iudex revocare potest Phi. Franc. in c. cum cessante, num. 6. versiculo sed tamen, limita. 1. de appellat. Lancelot. Conradus in tract. de praxi. §. 2. de officio pra- tor. in causa civili, in cap. de sententia, versiculo vix in- terlocutoria, gl. in cap. ult. verbo inanis, de appellat. in 6. Anto. de Bur. in d. cap. cum cessante, sub num. 10. versic. ad prim. Alexand. in l. quod iussit, n. 7. fall. 4. Socin. n. 16. nota. 9. Jaf. sub n. 10. lim. 9. & Ripa n. 27. fol. 8. Felin. in d. cap. qualiter, & quando 17. num. 7. fol. 1. de accusa. Roma. consil. 358. in præsen. Thomast. Trivul. decisio 4. in una iussit, Neapo. num. 28. versiculo ultra a quod, lib. 1. Breded. in tract. de appellat. part. 2. tit. 3. col. 53. versic- uto, sed tamen, lit. B. & quod ita tenent omnes, testa- tur Abb. in d. c. cum cessante, num. 11. versiculo hac regula fallit, quam sequitur Decius num. 36. Maran. de ordine jud. 6. p. adu. 1. tit. 1. & demum fertur sententia, num. 32. folio mihi 401. & aliàs 438. Cardin. Tusc. pract. conclus. tom. 7. lit. S. conclus. 115. à n. 19. & sequentibus, post alios; quæ tamen doctrina intelligenda est de interlocutoria, quæ aliam diffinitivam non expectat post se, secundum exempla statim apponenda in versiculo, & ex hoc fonte fluit, ut interlocutoriam, &c. 28 Serus autem si aliam sententiam diffinitivam expectet post se, quia tunc interlocutoriam habentem vim diffinitivæ latam ante eandem diffinitivam, licet iudici revocare: ita Alex. in d. l. quod iussit, fall. 4. sub n. 7. vers. dicebat. Soci. num. 68. & 69. Maran. in suo Speculo, 6. p. adu. 1. in tit. & demum fertur sententia, num. 46. fol. 436. & in noviter additis fol. 403. Scaccia tract. de app. q. 19. rem. 1. concl. 5. num. 34. fol. 560. & idem Scac. in tract. de jud. c. 9. sub num. 105. vers. non obstant. Felin. in c. qua- liter, & quando, num. 7. versic. 12. limita istam, Gemina. in cap. fin. de electione, lib. 6. Imola, in d. cap. cum cessante, Joan. Andr. in cap. pervenit, de appellat. Ripa. in d. l. quod iussit, num. 28. & ibi Jaf. n. 10. late & optimè, ubi de 29 ratione videndus Petrus Sordus consil. 189. num. 2. & 3. tomo 1. fol. 636. quæ tamen conclusio limitatur, ut non procedat, quando ab hujusmodi interlocutoria vim diffinitivæ habente fuerit per gravatum appellatum, quoniam tunc potest illam revocare, eum tunc appel- latio addit robur ad revocandum; & procedendum in causa, ut eleganter considerat Capicinus in decisio 1. incipit, in causa, num. 27. & 29. Lancelot. Rober. de at- tem. 2. p. cap. 1. lim. 1. n. 18. & 53. & hæc fallentia ex- acte corroborabitur ex proxime dicendis. 30 Et ex hoc fonte fluit, ut interlocutoriam, per quam finitur iudicatio, & iudicis officium non possit idem iudex revocare, & reponendo jurisdictionem reassume-

re, & in causa procedere; veluti si se iudicem in- competentem declarat, aut appellationem esse des- sertam, aut non iudicem, aut quod super libello non sit procedendum, vel quando reus absolvitur ab observatione iudicii, ita Castrenf. consil. 282. in cau- sa ista, num. 2. versum. imò dicitur, lib. 1. & consil. 283. num. 6. eod. lib. Romanus plenè conf. 358. in præsen. per totum, Cardin. Tusc. pract. conclus. d. tom. 7. litera S. concl. 115. num. 35. & sequentibus, Bal. consil. 144. in princ. lib. 4. Ang. consil. 200. in civitate Lucana n. 5. vers. ad se- cundum qui reddunt rationem, quia habet vim diffini- tivæ, & post Bar. & Abb. tenet Phi. Franc. in d. cum ces- sante, limita. 2. num. 11. B. in l. quod iussit, num. 9. ubi Jaf. & Alexand. qui multa in corroborationem consert, num. 12. ff. de re jud. & est text. in c. significatum, de offic. delegati. Et loquendo in iudice pronuntiante se esse incom- petentem, ut ipsam interlocutoriam non possit revoca- re, tenet Abb. in d. c. cum cessante, sub n. 11. & 12. Card. Alex. sub n. 50. fall. 2. Felin. in c. qualiter, & quando 17. el primero, sub n. 9. fall. 7. de accus. Guido Papæ tract. de appell. q. 80. n. 53. tom. 5. fol. 59. Bar. in repetit. secunda Lex quacumque, sub n. 13. ff. si quis in ius vocatus non ierit, & idem in d. l. quod iussit, communiter sequi omnes tes- tantur, Jafon. ibi, n. 25. vers. secundum exemplum, & Ripa n. 16. vers. limita primo: ita ut si iudex de facto revo- cec prædictam interlocutoriam, nulliter revocare di- catur: ita Guido Papæ in loco citato, numero præcedenti, Scaccia de appella. q. 10. remedio 1. conclus. 6. num. 52. & supra, qui num. 53. hoc extendit in delegato, qui non potest revocare prædictam interlocutoriam, etiam de partium consensu, secundum Jaf. in d. l. quod iussit, n. 26. versic. istam conclusionem, in fin. Philipp. Franc. in d. c. cum cessante, sub n. 11. Isthæc tamen doctrina procedit, in iudice delega- to non tamen in ordinario, quoniam ordinario po- test præfatam interlocutoriam revocare; ita tenet Alex. in d. l. quod iussit, n. 27. fallent. 12. Philipp. Franc. in cap. ex ratione 8. n. 82. versic. secundo queritur, & Card. Alex. n. 48. versic. quinta est quæst. de app. idem Francus in d. c. cum cessante, sub n. 11. lim. 2. vers. 12. adverte, & ibi Card. Alexand. sub n. 40. fallent. 2. & Decius n. 43. ibi prædicta limitatio. & in hac declaratione residet Bart. in repeti- tione l. 2. ex quacumque, sub num. 13. ff. si quis in ius voca- tus non ierit, Jaf. sub n. 38. vers. 2. limita, quando implet Sigismundus Scaccia de appella. c. 19. remedio 1. concl. 6. à numero 55. fol. 563. qui alios refert contrarium tenen- tes, & istam doctrinam late defendit, & explicat Rebuff. in repetitione, l. quod iussit, num. 106. de re jud. nos exac- tissimè infra, 3. p. in c. 18. de appellatione à delatione, versiculo ultim. & quoad hunc articulum, ut plurimos pro hac doctrina congregimus, quos omnino videas, & tenet Tuschus pract. concl. tom. 7. litera S. concl. 115. n. 44. cum Romano consil. 358. in fin. ubi Apollita dat concordantes, & ipse Scaccia post alios n. 57. declarat iterum supradictam conclusionem, ut procedat quan- do delegatus declaravit se incompetentem super causa principali, non tamen, quando declaravit tunc aliquo articulo dependenti à principali, quia tunc, cum non expravit iudicatio, poterit revocare cum Ripa, Alexand. & Felin. Hoc autem quod dicimus, ut delegatus non possit 36 revocare interlocutoriam, per quam finitur iudicatio non intelligitur quando ab ea interlocutoria fuerit appel- latum, quoniam tunc poterit revocare, ita Decius in cap. cum cessante de appell. num. 41. & 42. Anton. de Butrio ibi, num. 10. colum. 4. Abb. sub n. 12. Card. Ale- xand. sub num. 4. Francus in cap. ex ratione, num. 82. & Cardin. Alexand. n. 48. de appella. Felin. in c. qualiter, el primero, sub num. 8. de accusatio. Cæcilius decij. 1. num. 27. & 29. Lancelotus de atten. 2. part. cap. 12. lim. 1. num. 18. Scaccia de appellationibus, ut supra, num. 59.

num. 59. ubi cum Decio dixit communem, & quia tunc tendit in faciliorem causae expeditionem, & per Rotam decif. 42. de appellat. in antiq. aliis 455. & dupliciter in novis, eodem titul. decisioe 12. aliis 86. Cardin. Tufch. praed. conclusio. 7. litera S. concl. 115. n. 38. Auferius in decisioe Capella Tholos. quaest. 185. Rebuffus in re- petitione, l. quod iustit, n. 106. & ultra hos Doctores, plu- res adduximus infra, in d. cap. de delatione 3. p. c. 18. de quotiam late per Joannem Garciam in tract. de nobilit. d. 1. a. n. 24. & seqq. fol. 28.

ubi dicit posse revocare non solum post inhibitionem sed & post citationem, Decius sub n. 53. & licet utram- que opinionem videatur approbare Scaccia de appella. q. 17. n. 59. priori tamen videtur inclinari.

revocari, secundum B. Socin. Jaf. Felin. Cardin. Alexand. Deciuo, Bero. Scacciam in locis allegatis, & Lancelot. Deciuo, Bero. Scacciam in locis allegatis, & Lancelot. num. 25. ut aliter fit quando revocaverit praedictam sententiam executioni mandata abique causa cognitione, quia tunc a tali revocatione permittitur appellatio, ut ex Innocentio refert, & sequitur Philip. Francus ubi supra, limitation. 9. sub num. 10. & 22. Scaccia ubi proxime, num. 68.

& electione iudicis Ecclesiastici relinquatur, velit, necne, uti jurisdictione, & procedere in causa, quod non potuisset, si decretum Regium pure scilicet, deferat, & reponat, &c. expediretur, cum per delationem amittatur omnino jurisdictionem, ac iudice tribunali Regio, cui licet quod est plus, licet utique quod est minus, l. c. in actionibus, §. 1. ubi Alexand. ff. de in litem juran. cap. cui licet, de regulis jur. in 6. ubi Dinus non debet, ubi Decius ff. eodem tit. & majori inest quod est minus. c. cum in curiis, ubi gloss. Joannes Andr. Abb. Imola, & alii de electione, c. quemadmodum, de iure jur. an. Ever. loco 65. in princ. ubi alios, & per hanc rationem dicunt Doctores quod cui permittitur reponere sententiam interlo- cutoriam, multo fortius licebit illam declarare, & inter- pretari, quod est minus, ut cum B. Ang. Imola, & Car- tens. in l. ab executore, ff. eo, late persequitur Petrus Sordus consil. 288. tom. 2. a. n. 9. & supra, fol. 633.

37. Quid etiam pertinet, ut iudex, qui appellationem ab interlocutoria detulit, cum a se abdicet jurisdictionem, saltem quoad exercitium, non possit sententiam ipsam revocare, & reponendo reassumere jurisdictionem femel abdicatam, Abb. in c. cum cessante. num. 15. Philip. Francus num. 14. lim. 5. Cardinal. Alexand. sub num. 40. fall. 6. & Decius num. 750. fall. 6. Geminia. in c. ut super 4. sub num. 6. de appellat. n. 6. Alexand. in d. l. quod iustit, fallen. 3. num. 16. Jaf. sub num. 36. Felin. in c. qualiter, & quando, nu. 24. de accusa. Lancel. Robertus de atten. 2. part. c. 12. limi. 1. numero 20. Lancel. Conradus de pratore. §. 2. de offic. prator. in causa civili, in c. de sententia. lim. 6. Sigismundus Scaccia de appell. quaest. 18. a. num. 42. cum sequentibus, qui cum Geminiano, & aliis intelligit, sive ante traditionem Apostolorum delato- riorum, sive post, Beninend. decif. 1. circa fin. vers. si vero sumus Roma, vers. 502. per totum. Cardinal. Tufchus praed. conclusio. 7. litera S. conclusioe 115. n. 28. & 29. & ibi in vers. subextende secundo, hoc ampliat etiam post tempus dandorum Apostolorum, quorum eorum negotio aut non datio vim habet delationis, dicit ipse Scaccia.

Secundo limitatur, quando interlocutoria esset vali- da, secus autem si esset nulla, quia tunc iudex eam poterit revocare, non obstante inhibitione, Philippus Francus in d. c. cum cessante, num. 17. versiculo amplius intellige, Capicinus decif. 1. in causa, num. 30. Lancelotus d. lim. num. 22. Scaccia d. q. 17. num. 69. versiculo sub- stringe. 2. & facit quae Felin. in cap. qualiter, & quando el primero fallen. 5. num. 15. lim. 3. de accusa. Jaf. in l. quod iustit, sub n. 32. versiculo limita, & intellige, ff. de re jud. Lancelotus ubi proxime, num. 27. & nos inferius.

53. Et limitatur ultimum, ut non procedat, quando ipsa interlocutoria executioni mandata nulla esset, & invali- da, ut puta, si fuisset lata sine causa cognitione & sine citatione, aut alium juris defectum pateretur, quia tunc ipsam poterit iudex revocare, quantumvis sit execu- tio prima fallen. §. nu. 15. limit. 3. de accusa. Jaf. in d. l. quod iustit, sub n. 32. versiculo limita, & intellige. Scaccia de ap- pellat. d. quaest. 17. sub num. 68. fol. 484. Augustin. Beroi. confil. 16. in causa, num. 35. lib. 3. prout etiam poterit iudex revocare huiusmodi interlocutoriam, latam officio iudicis mercenario propositae actioni deserviente, non tamen, quando officio iudicis nobilitate super de- cretis interponendis, ut per Francum, & alios dicit Scaccia de appella. quaest. 19. rem. 1. conclusio. 6. numero 33. folio 560.

54. Et circa alias limitationes, & sublimitationes, am- pliationes, & exemplificationes hujus materiae vide Doctores omnes, praecipue Soci. Jaf. & Rebuf. in l. quod iustit, de re jud. amplissime etiam Philipp. Franc. Cardin. Alex. & communiter omnes Doctores in d. c. cum ces- sante appell. Felin. in c. qualiter, & quando el primero, in or- dine 17. de accusa. Scacciam de appellat. quaest. 19. rem. 1. conc. 6. a. num. 13. & cum sequentibus, fol. 559. & iterum c. 17. a. n. 30. cum pluribus sequentibus, fol. 477. (quem post haec scripsit vidi) Lancel. de atten. 2. part. cap. 12. limi. a. n. 12. & Card. Tufchum praed. concl. tom. 7. litera S. conclusioe 115. per totam. interdum tamen haec suffi- cient, frequentiora, pro exemplis secunda conclusio- nis ut in iis casibus, in quibus iudex non potest revo- care, nec sibi permittitur, minime est repositio ipso- rum pro conditione in decretis Regis appendenda, in aliis vero sic, juxta priorem conclusionem.

Fundatur etiam in maxima urbanitate, orta ex juris 63 principis, dum iudicis Ecclesiastici liberae electioni committat, velit (jurisdictionem reassumendo) pro- cedere ulterius: imò & ipsi iudici nimis honorificum iudicari debet, cum minus verecundum sit corrigere seipsum, quam ab alio corrigi, autentica de nuptis, circa princ. c. qualiter, & quando, de accusa. l. ubi gloss. sapientis enim est mutare propositum in melius, text. est in c. cum cessante de appellat. hinc dicitur quis uti sano consilio revocando quod male fecit, nec potest notari de levitate, imò potius commendandus de sapientia, cap. magna 2. 2. quaest. 4. dist. c. qualiter, & quando, & d. c. cum cessante, ubi Philipp. Franc. nota 3. sub num. 3. Decius, 5. num. 21. & 19. & 22. Petrus Sordus consil. 88. sub num. 12. tomo 2. fol. 633. & melius in consil. 167. num. 9. eodem tomo 2.

38. Quid etiam pertinet, ut iudex, qui appellationem ab interlocutoria detulit, cum a se abdicet jurisdictionem, saltem quoad exercitium, non possit sententiam ipsam revocare, & reponendo reassumere jurisdictionem femel abdicatam, Abb. in c. cum cessante. num. 15. Philip. Francus num. 14. lim. 5. Cardinal. Alexand. sub num. 40. fall. 6. & Decius num. 750. fall. 6. Geminia. in c. ut super 4. sub num. 6. de appellat. n. 6. Alexand. in d. l. quod iustit, fallen. 3. num. 16. Jaf. sub num. 36. Felin. in c. qualiter, & quando, nu. 24. de accusa. Lancel. Robertus de atten. 2. part. c. 12. limi. 1. numero 20. Lancel. Conradus de pratore. §. 2. de offic. prator. in causa civili, in c. de sententia. lim. 6. Sigismundus Scaccia de appell. quaest. 18. a. num. 42. cum sequentibus, qui cum Geminiano, & aliis intelligit, sive ante traditionem Apostolorum delato- riorum, sive post, Beninend. decif. 1. circa fin. vers. si vero sumus Roma, vers. 502. per totum. Cardinal. Tufchus praed. conclusio. 7. litera S. conclusioe 115. n. 28. & 29. & ibi in vers. subextende secundo, hoc ampliat etiam post tempus dandorum Apostolorum, quorum eorum negotio aut non datio vim habet delationis, dicit ipse Scaccia.

Uterius supradictis adde, quod tum non poterit iudex revocare interlocutoriam, postquam fuerit execu- tionem mandata Bart. in l. quod iustit, num. 16. versiculo quaro an inveniis, Alexand. d. num. 24. lim. 9. Socinus num. 30. & num. 55. Jaf. sub n. 32. Ripa sub n. 29. ff. de re jud. Philippus Francus in dicto cap. cum cessante, limi. 9. num. 24. ubi reddit exemplum, ubi contra mandatum procuratoris opponit adversarius, & iudex legitimum procuratorem pronuntiat, cum quo uti tali, contesta- tus est lis, quod est declarationis executio, tunc iudex amplius declarationem revocare nequit, & in specie Socin. supra, num. 56. & Francus ubi proxime, num. 20. Exemplificat insuper, in iudice interloquente dandum esse fidei iuramentum, quo dato amplius non revocatur, nisi de partium consensu, Cardin. Alexand. in d. cum ces- sante, sub n. 40. fall. 12. Decius n. 60. Romanus consil. 226. ultra praedicta, in princ. Felin. in rubrica, sub n. 15. vers. non obstant gl. de sententia, & re jud. & in d. c. qualiter, & quando, de accusa. fall. 5. num. 15. Jaf. in l. servit. electione 5. n. 13. ff. de legat. 1. Scaccia in tract. de appell. quaest. 17. n. 58. & sequentibus, Lancelotus de atten. 2. p. c. 12. lim. 1. num. 23. Brededo. in tract. de appell. part. 2. tit. 3. colum. 58. 59. Menochius in tractatu de retinenda pos- sessione ult. quaest. 21. num. 56. & 57. communem opi- nionem testatur Cardin. Alexand. & Ripacitatis pluri- mos alios allegat Card. Tufchus praed. conclusio. tom. 7. litera S. conclusio. 115. n. 45. quae ampliat sive fit execu- tionem mandata a iudice, sive a parte, Cardinal. Alex. Scaccia, Francus, & Lancelotus ubi proxime, vel etiam si talis sit, quae abique facto hominis secum traheret execu- tionem, quia eam iudex revocare non potest, Cardin. Alexand. in d. cap. cum cessante, num. 40. fall. 13. Alex. in d. l. quod iustit, n. 24. fall. 9. Jaf. num. 32. Scaccia ubi proxime, num. 62. cum sequentibus, ubi reddit exempla, & est gl. in l. 1. §. ultim. in verbo vel adde, & ibi Rain- rius quam dicit singularem exclamatur a Bar. & Bald. ibi, ff. de prator. stipulat. Rain. & Imola in l. penult. eodem titul. Roman. qui et eam dicit singularem consil. 226. ultra praedicta allegata, in princ. Panotm. in d. c. cum cessante colum. ultima per glossam, ibi, Philippus col. 8. Paul. Car- trent. in d. l. quod iustit, Jaf. in l. cum procurator, §. si Do- minus, colum. 1. & iterum in l. si opus, colum. 1. de operis novi nunt. Felin. in cap. si clericus, §. de adulteris, colum. 2. versiculo fallit. 1. de iudicis, Francus Aretinus in l. si quis ex pluribus, ff. de verborum obligat. Tiraquei. in repeti- tione l. si unquam, verbo revertatur, num. 309. condu- cunt quae ipse ibi, a. n. 307.

Tertia autem conclusio superius apposita, nempe, ut huiusmodi decretum conditionale, non possit expedi- ri, nisi in casibus, in quibus appellatio ab interlocu- toria legitima reperitur, & violenta detegitur, omni- modo necessaria est, & praecisus habenda, nam ubi appellatio, pro cuius delatione confugit oppressus ad Regem, minus legitima reperitur, & extra casus a iure permixtos, secundum ea quae nos late alibi scripsimus, suo loco; Regium tribunal nullatenus se amplius in causa intromittere potest, sed statim est remittenda ad iudicem Ecclesiasticum l. 36. ibi: Y si por el tal proceso pareciere la dicha apelacion no ser justa, remitan luego el tal proceso al juez Ecclesiastico, &c. tit. 5. l. 2. nova re- copilat. quoniam in sola violentia, quae oritur ex denega- ta delatione legitima appellacionis fundata est Prin- cipis potestas, & hoc saluterum remedium, secun- dum d. l. 36. a. princ. & quae nos late ad cap. primum, & secundum huius primae partis.

55. Et circa alias limitationes, & sublimitationes, am- pliationes, & exemplificationes hujus materiae vide Doctores omnes, praecipue Soci. Jaf. & Rebuf. in l. quod iustit, de re jud. amplissime etiam Philipp. Franc. Cardin. Alex. & communiter omnes Doctores in d. c. cum ces- sante appell. Felin. in c. qualiter, & quando el primero, in or- dine 17. de accusa. Scacciam de appellat. quaest. 19. rem. 1. conc. 6. a. num. 13. & cum sequentibus, fol. 559. & iterum c. 17. a. n. 30. cum pluribus sequentibus, fol. 477. (quem post haec scripsit vidi) Lancel. de atten. 2. part. cap. 12. limi. a. n. 12. & Card. Tufchum praed. concl. tom. 7. litera S. conclusioe 115. per totam. interdum tamen haec suffi- cient, frequentiora, pro exemplis secunda conclusio- nis ut in iis casibus, in quibus iudex non potest revo- care, nec sibi permittitur, minime est repositio ipso- rum pro conditione in decretis Regis appendenda, in aliis vero sic, juxta priorem conclusionem.

Hoc insuper conditionale decretum imitator est ju- ris, quia non asstringit iudicem ad praecise reponen- dum, cum iure fieri nequit, juxta text. in l. quod iustit, ibi potest, &c. & d. cap. cum cessante de appella. & cap. si a iudice, eodem tit. in 6. & non quidquid iudicis potestati relinquatur, id subicitur iuris necessitati, non quidquid, ff. de iudicis, & quod iudex, qui interlocutoriam tulit, quam potest, si vult, revocare, ad id facere non possit cogi, ut ex B. in l. quod iustit, n. 13. tenet Grat. in discepta. foren. tom. 1. cap. 149. n. 3. & iterum c. 155. num. 23. Petrus Sordus consil. 288. n. 17. lib. 2. cum declaratione, de qua ibi, per eum, duplex tantum illi iuris offenditur via, ut quamlibet eligat, utrique tamen jus assitit.

39. Iudex tamen postquam detulit appellationi ab inter- locutoria, poterit de consensu partium revocare gra- vamen, Cardin. Alexand. d. num. 40. qui de communi testatur, Decius, & Francus ubi proxime, & Lancelotus d. lim. 1. sub n. 74. & Scaccia post alios num. 44. ubi etiam ampliat tam ad ordinarios, quam ad delegatos: quod fallit, quando res est integra, quia tunc potest illam iudex revocare, per Philippus Francus in d. c. cum ces- sante num. 15. lim. 5. amplius per praedicta, lim. de appell. Scaccia ubi proxime, num. 46. Lancelotus de limi. 1. num. 74. per Franc. & Jacob. Henricum in consil. 34. utrum iudex, libro 3. per totum, ubi eleganter hanc opinionem tuetur, quod iudex a quo postquam detulit, potest re- integra, vel de consensu partium procedere, praesertim num. 17. Alexand. in consil. 133. circa executionem, in fin. lib. 6. Cardinal. Tufchus praed. concl. tom. 7. litera S. con- clusio. 125. num. 48.

Quibus autem casibus diximus, iudicem post dela- tionem appellationis ab interlocutoria, non posse re- ponere eandem, fallit, quando deferre non debuit, & minus legitime, & ab huiusmodi delatione fuerit appel- latum, & quia tunc potest, & delationem, & gravamen reponere, & in causa procedere, quod & nos latissime examinamus infra, p. 3. cap. de appellatione a delatione iniusta 18. & per totum capitulum, ad quod te remitto, & faciunt, ea quae haecenus diximus a versiculo pariter etiam usque nunc.

56. Et circa alias limitationes, & sublimitationes, am- pliationes, & exemplificationes hujus materiae vide Doctores omnes, praecipue Soci. Jaf. & Rebuf. in l. quod iustit, de re jud. amplissime etiam Philipp. Franc. Cardin. Alex. & communiter omnes Doctores in d. c. cum ces- sante appell. Felin. in c. qualiter, & quando el primero, in or- dine 17. de accusa. Scacciam de appellat. quaest. 19. rem. 1. conc. 6. a. num. 13. & cum sequentibus, fol. 559. & iterum c. 17. a. n. 30. cum pluribus sequentibus, fol. 477. (quem post haec scripsit vidi) Lancel. de atten. 2. part. cap. 12. limi. a. n. 12. & Card. Tufchum praed. concl. tom. 7. litera S. conclusioe 115. per totam. interdum tamen haec suffi- cient, frequentiora, pro exemplis secunda conclusio- nis ut in iis casibus, in quibus iudex non potest revo- care, nec sibi permittitur, minime est repositio ipso- rum pro conditione in decretis Regis appendenda, in aliis vero sic, juxta priorem conclusionem.

57. Tertia autem conclusio superius apposita, nempe, ut huiusmodi decretum conditionale, non possit expedi- ri, nisi in casibus, in quibus appellatio ab interlocu- toria legitima reperitur, & violenta detegitur, omni- modo necessaria est, & praecisus habenda, nam ubi appellatio, pro cuius delatione confugit oppressus ad Regem, minus legitima reperitur, & extra casus a iure permixtos, secundum ea quae nos late alibi scripsimus, suo loco; Regium tribunal nullatenus se amplius in causa intromittere potest, sed statim est remittenda ad iudicem Ecclesiasticum l. 36. ibi: Y si por el tal proceso pareciere la dicha apelacion no ser justa, remitan luego el tal proceso al juez Ecclesiastico, &c. tit. 5. l. 2. nova re- copilat. quoniam in sola violentia, quae oritur ex denega- ta delatione legitima appellacionis fundata est Prin- cipis potestas, & hoc saluterum remedium, secun- dum d. l. 36. a. princ. & quae nos late ad cap. primum, & secundum huius primae partis.

Unum tamen necessarium, & utile in hac materia omittendum non est, nempe, quod iudex Apostolicus, seu executor gratiae, qui non citatus praecise, & de iure citandis, & sic, nec definitive pronuntiavit, nec legiti- ma causa cognitione, secundum ea, quae late per Flo- res de Mens praed. qu. 14. n. 35. 42. 44. & 59. & qu. 12. a. num. 9. & 12. Doctores in cap. fin. de praesumptionib. latissime infinitos refert, & explicat Nicolaus Garc. de beneficiis, 6. cap. 2. a. nu. 110. gratiam exequitur, a cuius processu appellat postmodum legitimus con- tradictor, & pro delatione confugiens ad Senatum obti- net, prout ibi frequentius est, decretum conditiona- le, nempe: Que reponendo lo hecho y oiendo de nuevo no haze fuerza, alias etiam faciat, & reponat, & reponat, quia iudex executor data possessione abique citatione citandi, & abique causa cognitione, si ipsum audiat, & citet de novo, prius debet possessionem, & acta, quae nulla sunt, & attentata in reponi ut per Cardinalem consil. 75. & alias Rota decisionem declaravit ipsa Rota in una Majoricensi Parochia de Campano 23. Januarii 1591. quam ad literam refert Nicolaus Garc. de benefic. 6. part. cap. 2. num. 125. Roma. consil. 320. incipit hac istorum, versiculo quo iugiter, & col. fin. Cardin. Tufchus praed. conclusio. tomo 3. litera F. conclusioe 11. n. 22. & late quae diximus supra, p. 1. cap. 3. de iudice carente iurisdictione ad reponendum.

Pro quo etiam facit, quoniam iudex interlocutoriam a se latam, sive mere interlocutoriam, sive vim diffinitivam habentem, sex alius casibus, quibus hactenus diximus; in prima & secunda conclusione, non posse reponere, non procedit, quando ipsa interlocutoria nulla est, & quia tunc licite potest revocare, ita Felin. in d. c. p. qualiter, & quando, el. 1. de accusa. fall. 5. n. 15. limit. 1. Jal. in l. quod iussu, sub nu. 32. versiculo limita, & intellige de rejudi. Philippus Francus in cap. cum cessante, n. 17. versiculo amplius intellige, de appella. Lancelotus Rober. de attent. 1. part. cap. 12. limit. 1. sub n. 27. & n. 22. Sigismundus Scaccia in tract. de appell. quest. 17. n. 72. & 68. versicul. tertius casus est. fol. 484. & sequentibus.

69 Et rursus, quoniam de nullitate interlocutoria, tam delegatus, quam ordinarius cognoscit, imò nullus alius iudex, ne contentiva causa dividatur, & iudicandum est ex eisdem actis, ubi dicitur; etiam si habeat vim diffinitivam, ita Philipp. Franc. in cap. dilecto 63. sub num. 67. & loquendo de utroque iudici Cardinal. Alexand. ibi n. 58. 59. Vantius in tractatu de nullitate sententiarum, rubrica coram quo possit, n. 2. & 3. fol. 374. dicens, quòd in omnibus, præterquam indiffinitivis, potest, & debet, tam ordinarius quam delegatus, iterum reponere, quod miris rite fecerat: sequitur Scaccia de appellat. quest. 19. remedio 1. conclusione 6. à num. 11. & supra, à n. 2. ubi copiose de hoc articulo: imò, & adhuc sententiam diffinitivam, quæ non transit in rem iudicatam, potest iudex revocare, iuxta textum in l. 4. §. condemnatum, de rejudi. cap. lator de rejud. Philipp. Francus in d. cap. cum cessante, de appellat. columna 3. versiculo 2. limit. nisi esset talis sententia, quæ non transisset in rem iudicatam.

71 Hoc autem conditionale decretum illud patitur dubium, quoniam appellatio sequitur executionem, & acta ad ea tantum dicuntur attentata, quæ sunt post appellationem, aut intra tempus ad appellandum iuxta textum in cap. non solum, de appellat. lib. 6. & sic non veniunt reponenda; quam difficultatem facillime evitare poteris, si consideres, quòd possessio, & acta ab huiusmodi executor, sequuntur appellationem, seu saltem gesta sint intra tempus ad appellandum; notum est enim, ut tempus ad appellandum non currat gravato à die, quo fulminatur, sed à die imitationis, seu notitiæ, & sententiæ, quæ nunquam præsumitur nisi probeatur, at contradictor legitimus quando comparat, de iure suo allegans petit repositionem ob defectum citationis, & intemper appellat ea de causa, à toto processu, & iuste facit, quæ huiusmodi appellatio capit illum primum actum, quod fieri solet post citationem, qui quidem cum ob defectum citationis nullus est, & ab eo legitima appellatio, ac ideo cum gravatus nunquam fuit citatus, semper reperitur, intra tempus ad appellandum, postquam venerit ad suam notitiam gravamen, quare omnia deinceps per iudicem gesta iustissime dicuntur nulla, & attentata, facta intra tempus ad appellandum, ideo, ut talia, cuncta debet revocare, & reponere negotium in illo statu, quo gravatus debebat audiri, & citari, iuxta Doctores, & doctrinam hactenus applicatas.

74 Quibus sic suppositis, facilius invenimus resolutionem principalis partis huius capituli, quo est quæsitum, an postquam imitatum est conditionale hoc decretum iudici Ecclesiastico, possit postmodum inhiberi, vigore appellationis ab interlocutoria, pro cuius delatione oppressus confugit ad Senatam: in quo partem negativam, nempe quòd minime possit inhiberi absolute, probari breviter quoniam iudicium est animæ inhibitionis; ita ut absque ea inhibito nulla sit, & minus canonice expedita. Socius consilio 109. lib. 3. ubi alios allegat: late August. Bif. cons. 117. ex ultima, n. 2. lib. 3. latus Lancelot. Robert. de attent. 2. part.

cap. 10. à n. 22. cum sequentibus, sed appellatio, cujus vigore superior habet jurisdictionem in causa, censetur tacite renuntiata per comparationem appellantis, coram iudice à quo, est textus in cap. gratum, de officio delegati, textus in cap. sollicitudinem, de appell. Philipp. Franc. in cap. cum teneamur 17. sub n. 4. & in cap. sollicitudinem, qu. 6. n. 10. de appell. Rebuffus in tractatu de appellat. art. 15. glossa 1. n. 7. versiculo tacite tunc 3. f. 517. Murantia in speculo, part. 6. acta 2. princ. in verbo & quandoque appellatur. limit. 29. nu. 342. versic. 2. modo, & num. 24. ca. 10. Antonius Gabriel in concl. lib. 3. titulo de appellat. conclus. 2. num. 1. Caputaq. decif. 29. appellat. nu. 1. 1. part. Lancelotus Robert. tractatu de attent. 2. part. cap. 12. in præfatione, n. 15. & sequentibus, & ampli. 2. princ. nu. 4. & 5. Ruginellus tractatu de appell. §. 9. gloss. cap. 1. num. 41. Cæsar. Bst. in decif. Bono. decif. 154. alia, num. 2. Montal. Neapol. tractatu de exception. articulo 24. contra appellationes, n. 10. tomo 3. part. 1. folio 120. quod procedit etiam iudex nihil lecerit, cum sufficit sola comparatio appellantis coram eo, ut censetur appellatorem renuntiare, ut ex Felin. in cap. cum sit Romana, sub num. 10. versiculo 3. considera. de appellat. Antonius Gabriel d. conclus. 2. ampli. 2. num. 3. folio 264. ergo inhibito non debet effectum operari (appellatio pendente) quia cum principale non subsistit, nec ea quæ sequuntur locum habent.

Deinde comprobatur hæc pars, quoniam per intimationem decreti conditionalis, & eius virtute repositionem, in tantum defecti appellatio, iuxta textum in cap. cum cessante, de appellat. & cap. si à iudice, eodem titulo, lib. 6. Tiraquel. in tract. causa cessante, num. 41. ut omnia acta per iudicem ad quem vigore istius appellationis, nulla, & irrita remaneant, post alios Nicolaus Boer. decif. 256. late Lancel. de attent. 2. p. cap. 12. lim. 1. nu. 15. & sequentibus, & non post alios diximus supra, hoc cap.

Hæc difficultatum occasio distindè procedendum est, capiendi est prior earum pars, scilicet quando appellans comparat, & intimavit decretum Senatam, ipse tamen iudex nihil gessit, & tunc dico regulariter verus esse, ut inhibito (si alias legitima sit) operetur effectum suum, quoniam oppressus appellans comparat coram iudice à quo, ut gravamen reponat, qua comparatione non inducitur tacita renuntiatio, quoniam non agit actum contrarium suæ appellationi, cum tam ipsa, quam comparatio tendant ad unum, eundem finem, intensionem, scilicet ad reponendum gravamen appellatorem, N. in fin. de renuntiatione, in novis, Philipp. Franc. in cap. sollicitudinem 54. sub numero 13. limit. 4. de appellat. Felin. in cap. gratum 10. sub nu. 8. versiculo 2. limita, de officio, & potestate iudicis delegati, Austerius ad Capell. T. hof. decif. 194. an pars gravata, sub numero 4. fall. 6. & 7. Anton. Gabriel. communium concl. tit. de appella. lib. 2. concl. 2. limit. 3. num. 14. ubi alios allegat, & hæc esse commune opinionem sequitur, & testatur, Socin. consil. 21. abundè, & diffinè sub num. 3. libro 4. & Decius in cap. sollicitudinem 54. notabili 6. sub numero 13. de appellat. Scaccia de appellat. quest. 17. limit. 2. à num. 21. fol. 293. imò iste actus comparationis pro revocatione gravaminis tendit in augmentum desiderii appellantis, secundum Felinum ubi proxime. Hanc etiam opinionem tenuit Rota, ut scribit Achilles de Grass. decif. 21. alius 247. appellat. n. 1. de appell. qui n. 2. & sequentibus; redditionem fol. 113. Lancelot. Robert. de attent. 2. p. cap. 12. de attent. appella. penult. amp. prin. 2. n. 11. & in hoc casu limitatur doctrina, quæ de renuntiatione appellationis ob comparationem loquitur, de qua supra 82 in primo fundamento contrariae partis, maxime cum huiusmodi revocatio, cum fiat virtute decreti Senatam Regii, nullam requirit cognitionem causæ, nec ulterius

& citationem, sed de facto tantum, ut quotidie videmus, & prædicamus, cui conduunt, quæ adduxit post Anton. Gabriel. Achillem de Graf. Austerium, Felin. Rot. & alios Scaccia de appellat. quest. 17. limit. 2. n. 22. & 23. fol. 293.

83 Et ulterius quoniam dum comparatio appellantis gravati (etiam in casibus, in quibus videtur aliàs renuntiare appellatorem, per comparationem) non fuerit recepta, non censetur appellatorem suæ renuntiasse; ita limitatur text. in d. cap. sollicitudinem, de appellat. & cap. gratum, de officio delegati, ut testatur Anto. de But. in d. cap. gratum, notat. 4. in fin. optima gloss. in cap. cum venissent, in verbo obtinuit, de eo qui mitt. in poss. causa rei jerv. Romanus cons. 792. Abb. in d. cap. cum venissent, num. 8. Felin. in d. cap. gratum 4. lim. it. & ibi Decius in 3. limit. Philipp. Franc. in cap. sollicitudinem, de appellat. Felin. in cap. capitulum versiculo confirmatur ista sexta, de rescript. idem Felin. in cap. cum venissent, in versic. in gloss. in princ. de testi. Additio. ad decisioem T. hof. 193. in 14. fallen. Socinus in Regula 25. in 1. fallen. Bald. in d. cap. venissent, num. 7. & 8. de eo qui mitti. Joannes Cro. in cap. 1. nota 2. de constitut. lib. 6. Millis in Reper. verbo appellatorem renuntiasse, Barba. in Apostilla ad Bal. in l. ad solutionem, C. de re judi. optimè Anton. Gabriel. communium concl. lib. 2. tit. de appellat. conclus. 2. num. 19. qui quidem per totam illam conclusionem adducit multas alias ampliationes, & limitationes ad Regulam generalem, quando per comparationem censetur appellatorem renuntiare, vel non, & etiam per Scacciam in tractatu de appellat. quest. 17. limit. 2. an. num. 12. cum pluribus sequentibus, ad quos, & ad superioris citatos Doctores poteris recurrere, quæ pro nunc non tracto, quoniam ultra prædicta propositæ difficultati non conveniunt, & ita conclude, quòd per comparationem appellantis, & intimans decretum Senatam iudici Ecclesiastico, & petentis repositionem gravaminis, non censetur appellatorem interpositæ renuntiare, & ex supradictis, & per consequens inhibito eius virtute emanata, legitima est hoc capite dicenda est, maxime interim dum recipitur comparatio, & petitio.

86 Hæc autem resolutio quæ loquitur in appellante, multò fortius procedit in appellato, in cuius favorem interlocutoria appellata lata fuit, comparans coram iudice à quo, intimans eidem decretum conditionale Senatam, quoniam in eo cessant omnia inconvenientia, & pericula supradicta, quæ tantum attenduntur, & considerantur in appellante, ex d. cap. gratum de officio delegati, & dist. cap. solutionem, de appellat. & Doctores allegati.

Quid autem quando iudex virtute decreti sibi intimati reposuit gravamen, discutiamus; in quo illud regulariter affirmandum esse censeo, ut tunc inhibito virtute appellationis reddatur nulla, & evacuata, ex rationibus, & doctrinis in secundo fundamento, contrarie partis adductis, quoniam gravamen est causa appellationis, quo per revocationem cessante, cessat appellationis effectus, textus in d. c. cum cessante, de appellat. cap. si à iudice, de appell. libro 6. Philipp. Franc. Abb. & ceteri communit in d. cap. cum cessante, Tiraquell. in tractatu causa cessante, num. 41. Doctorem cetera adducta ad primam conclusionem huius capituli, & etiam ad secundam, ita ut de cetero liberè possit iudex à quo in causa procedere, ut late ibi diximus, adeò ut omnia gesta per iudicem interim imperatum vigore appellationis prædictæ reddantur nulla, repositione gravaminis subsécuta, ut post alios Nicolaus Boerius decif. 256. post princ. Lancelot. de attent. 2. part. cap. 12. limit. 1. à numero 5. cum sequentibus, Scaccia de appellat. questione 17. numero 30. quæ doctrina procedit, tam in appellante, quam in appellato intimante decretum. Hinc tamen resolutio

tionem limitandam esse opinor, ut procedat, quando iudex à quo reposuit virtute decreti; antequam sibi sit superioris inhibito intimata, secus autem erit, quando inhibito præcessit revocationem gravaminis, quoniam cum per inhibitionem tollatur iudici à quo facultas, & potentia à jure concessa reponendi, interlocutoriam appellatam, & reassumendi jurisdictionem secundum Lancelotum Conradum de pratore, §. 2. de officio prator. in caus. civil. in cap. decenia, limit. 6. numero 26. Lanfranc. decif. 459. incipit, appellationem, Lancelot. de attent. 2. cap. 12. limit. 1. num. 21. & alios, quos citavimus sub secunda conclusione, numero 42. vers. insuper postquam iudex ad quem inbibuerit, &c. cum limitationibus, & declarationibus ibi positis, jam igitur non est in sua facultate alterum ex alternativis decretis eligere, cum unum ex eis jam sit sublatum, & sic è decreto etiam tollitur illa facultas & conditio, quoniam cum sit iudici ablata jurisdictione, nullo modo potest ea uti, cum illa supponat, ut alterius queat iudex in causa procedere, cui jam locus non est propter inhibitionem.

Alterum autem ex alternativis positus in decreto Senatus, nempe: Yno lo haciendo otorgue y reponga, &c. ex ipso decreto remanet, cui præcisè obtemperare debet, & implere iudex Ecclesiasticus, tunc quoniam cum supponatur appellatio legitima, ei debet ferri, sublata maxime iusta iudicis inhibitione, & attentata post eam reponenda ad faciliorem causæ expeditionem, iuxta cap. cum teneamur, de appellat. tunc etiam quoniam precepta una re alternativè debitis, remanet obligatio in alia, & illa tenetur præcisè adimplere, textus est in l. Stichum, aut Pampibulum, ff. de solutio. textus in l. non utique, ff. de eo quod certaloco, textus in l. cum his, ff. de condit. indebiti, l. suu liberum, ff. Stichum aut Pampibulum, ff. de legatis 2. & idem disposit. l. 23. tit. 11. p. 5. late post alios Anten. Gomez. tomo 2. vari. c. 11. à n. 40.

Unum tamen iudex Ecclesiasticus attendat attentè: ut huiusmodi resolutio virtute decreti Senatam facta, suos tollendæ appellationis effectus operetur, licet alias ipsi videatur, ut illud decreverit Senatam in casu quo alias iudici respositio permilla non sit, secundum illa, quæ diximus supra, in conclusione prima, & secunda, quibus casus reulit, quoniam ad se per pertinet illud inquirere, sed huic est tantum omninò parère, maxime quoniam cum Senatam post actorem inspectionem ita decreverit conditionaliter, nemini dubium esse poterit, prævidisse omnes difficultates, cognovisseque, sicutque posse licitè expediti. Illud obiter tamen memineris quæso, quod in iis casibus, in quibus appellans potest tacite appellatorem suæ renuntiare, secundum ea, quæ late per ampliationes, & limitationes tractant Doctores in cap. gratum, de officio delegati, & cap. sollicitudinem, de appell. in l. ad solutionem, C. de app. exactissime per Anton. Gabriel. communium conclus. lib. 1. tit. de appellat. conclus. 2. per totam, & Scacciam de appellat. quest. 17. limit. 2. à num. 12. cum sequentibus, iis etiam poterit ejus procurator; nam licet, si procurator non possit expressè appellatorem renuntiare scribunt Bald. in l. fin. §. fin. numero 7. de temp. appellat. Philippus Franc. in cap. ex ratione 8. num. 42. & Cardin. Alexand. numero 18. de appellat. idem Franc. in cap. Nicolao 64. quest. 7. sub numero 13. & iterum in cap. interposita 10. §. ille denique, quest. 6. num. 9. de appell. Urtil. in adnotat. ad afflic. decif. 78. in causa Firmini sub num. 9. Castiador. post Felin. decif. 3. sepè coningit, sub num. 2. de rescript. etiam ipsam appellationem, ipse procurator interposuisset. Philipp. Franc. loco proxime citato, & etiam si sit effectus dominus litis, Franc. in d. §. ille denique, num. 9. quod etiam extenditur ad Prælatos Ecclesiasticos, qui habent medium inter procuratorem simplicem, & dominum, quia nec ipsi pos-

fiat expresse appellacioni renuntiare, ita tenet B. d. in lege fin. §. fin. sub num. 7. versic. sed nunquid Procurator, C. de temp. appell. quam referens sequitur Franc. in dict. cap. ex ratione, sub numero 24. & in cap. interposita 70. §. ille denique, quæstio 6. num. 9. de appell. Scaccia de appell. quæst. 17. limit. 2. n. 89. & supra, qui n. 88. hoc extendit etiam ad Syndicos, ut nec possint

98 expresse appellacioni renuntiare, quia est donare, ita Ruginell. in tractatu de appell. §. 9. gloss. 1. c. 1. num. 13. versiculo Syndicus. Omnes igitur huiusmodi procuratores, & administratores requirunt speciale mandatum ad expresse renuntiandum: Mohed. decis. 3. aliis 89. contra capitulum, vers. finem. de appell. & per Cardin. Alex. ita tenet Scaccia ubi proxime sub num. 90. ubi inter alias limitationes hanc adnectit in vers. quous casus est, quod est nova, & magna, & iusta causa, quæ sit talis, quæ verimiliter dominus renuntiare, poterit etiam expresse appellacioni renuntiare, tenet etiam Cardin. Alexand. in cap. ex ratione 8 sub n. 18. vers. ex prædictis, de appell. Philipp. Franc. in dict. cap. interposita 70. §. ille denique, q. 6. n. 9. in fin. de appellat.

101 Generaliter tamen tacite potest procurator appellacioni renuntiare, Philipp. Franc. in d. c. ex ratione, n. 40. vers. circa quartum impedimentum, & sub num. 32. Card. Alex. ubi num. 18. vers. ex prædictis, idem Franc. in cap. Nicolao, quæst. 7. n. 13. de appell. ut loquantur, quando apparet renuntiare non prosequendo appellacionem. Ursill. in adnotat. ad Afflic. decis. 78. in causa Firmant, num. 9. in fin. dicens posse tacite renuntiare permittendo labi tempus, Scaccia de appell. q. 17. limit. 2. num. 7. ubi etiam quod potest renuntiare tacite non appellando, infra decem dies, & passus est labi terminus, quia tunc pariter præjudicat domino, ut & ipse, 90. vers. tertius casus, Philipp. Franc. in dict. cap. interposita, & ille denique, quæst. 6. n. 9. tenent. Speculator in tit. de appellat. §. 1. num. 7. lib. 2. fol. 184. Salicet. in authent. bodie, n. 1. C. de appellat. Felin. in cap. 1. sub n. 6. ut licet non constet. Nicell. tractatu de concord. gloss. concord. 6. fall. 18. n. 54. & sequentibus, tom. 18. fol. 193. Afflic. decis. 144. fuit dubitatum, num. 1. Lancel. de attem. 2. parte, c. 12. lim. 50. n. 9. & sequentibus, Cephalus consil. 185. in causa n. 34. & aliquibus objectis hanc opinionem tuetur Scaccia de appellat. q. 12. à n. 188.

102 His convenit quod licet vera contumacia procuratoris in causa non noceat domino, quoniam possit appellare à sententia, contra eundem contumacem lata, quia dominum hoc beneficio non privat, tamen debet ipse dominus appellare, & infra decem dies à die latæ sententiæ, & non à die scientiæ, & notitiæ, secundum Rotam decisione 27. aliis 313. nota quod ubi procurator, vers. fin. de appellat. in antiquis, Franc. in dict. cap. Nicolao, sub num. 19. Speculator. ubi proxime. Nicellus ubi proxime, & n. 57. Afflic. decis. 214. n. 2. Roland. à Valle consil. 91. n. 8. & supra, lib. 4. Lancelot. de attem. d. lim. 50. n. 8. latè & optime prolequitur Scaccia d. q. 12. à num. 120.

Et hucusque dictis, satis comprobatur, posse procuratorem tacite renuntiare appellacioni, si post ejus interpositionem comparuerit coram iudice à quo, ita ut domino præjudicet, ita tenet in specie Bellam. 137. procurator, quem sequitur Ant. Gabriel. communium concl. lib. 2. de appellat. consil. 2. ampl. 3. num. 4. Felin. in cap. quoad consultationem 15. sub num. 7. de sententia, & re jud. Antonius Gabriel. ubi prox. concl. 3. num. 2. à num. 19. & 18. contra hac in specie tenent Caputaq. dec. 10. n. 1. & 2. part. 1. Ursill. ad Afflic. decis. 87. n. 9.

CAPUT VI.

Appellacionis legitime denegata delatio, & attentata executio, seu ad ulteriora processus; præcisè, an simul requirantur, ut violentiam adesse declaratur, & quid si adest sublequuta executio dumtaxat: præcedente tamen delatione appellacionis; & quid in actis negativis.

SUMMARIUM.

- 1 *Vim facit, & lege Julia de vi tenetur, qui provocacione pendente sententiam exequitur.*
L. lege Julia, ff. ad l. Juliam, de vi public. refertur. ibid.
- 2 *L. 4. tit. 10. p. 7. verba adducuntur.*
- 3 *Cap. quoties Episcopi 2. quæst. 6. verba recensentur.*
- 4 *Recurfus an denegetur in denegata delatione appellacionis ab actibus negativis.*
- 5 *Cevallos refertur asserens violentiam consistere in denegata appellacione, & executione.*
- 6 *Decretum violentie que otorgue y reponga, an possit verificari, ubi desinit quid reponendum, num. 6. & num. 49. & sequentibus.*
- 7 *Dispositio est interpretanda ut quolibet verbum aliquid operetur, ne videatur frustra appositum.*
- 8 *Verbis dispositio in dubio est servandam.*
- 9 *Recurfus, ut locum habeat solam denegatam delationem legitime appellacionis sufficere absque executione, verius ostenditur.*
- 10 *Vis non solum consistit in hominum vulneratione.*
- 11 *Delatio denegata non est violentia per se facta, sed principium, preparatio, & animi deliberatio ad illam committendam.*
- 12 *Pœna apposta à iure iudici exequenti appellacione pendente ut infligatur, debet expellari exequutio, & actus consummatio.*
L. lege Julia, ff. ad l. Jul. de vi publ. interpretatur, ibidem, & num. 30.
- 13 *Recurfus Regius non introductus ad imponendam penam iudici Ecclesiastico vim inferenti.*
- 14 *Finis recurfus est dumtaxat protectio nuda, & naturalis, ne quis vi opprimatur à iudice Ecclesiastico.*
- 15 *Defensio, ut licita dicat non est expectanda violentia effectus; sed sufficit animi determinatio, & propositum.*
- 16 *Defensio licita est à violentia, quando probabiliter de periculo dubitari potest.*
- 17 *Animus exequendi, & ad ulteriora procedendi appellacione non obstante, satis desiguntur ex denegata delatione.*
- 18 *Delatione denegare ubi iudici permittitur, tacite permittitur ei sententia exequi appellacione non obstante.*
- 19 *Iudex inferior tacite est inhibitus à iure interposita legitima appellacione, etiam si non inferat.*
- 20 *Delatio denegata est pars integralis violentie, & animi deliberatio apta ad invocandam auxilium Regium.*
- 21 *L. Regia 36. & 37. tit. 5. l. 3. recopila. ponderantur, ut ad invocandam Regiam protectionem sola sufficiat appellacionis denegata delatio absque executione.*
- 22 *Danno à principio resistere, quam post illatum remedium querere, melius est.*
- 23 *Recurfus regius, ut locum habeat, solus timor futuri executionis, ubi denegatur delatio legitime appellacioni, sufficit.*
- 24 *Violentia committitur, quando legitima pendente appellacione iudex exequitur, vel quando timetur exequi, quoad auxilium invocandum.*
- 25 *L. 86. tit. 5. lib. 2. recopila. ibi para que el proceda, ponderatur.*
26 *Vim*

- 26 *Vim si non adesse reperitur processus inspectione, iudici remittitur.*
- 27 *Provisioni Regie non satisfiet per solam delationem appellacionis si sit quid attentatum, secus si aliquid non sit, quia tunc per solam delationem satisfiet.*
- 28 *Cevallos variis adnotatur.*
- 29 *Recurfus violentia non solum est inductus in favorem vi oppressi, sed iurisdictionis Ecclesiastica superioris, ne illius auctoritas vituperetur.*
- 30 *L. 4. tit. 10. p. 7. & l. Jul. interpretatur.*
- 31 *C. quoties Episcopi 2. q. 6. interpretatur.*
- 32 *Judici exequi volenti suam sententiam appellacione pendente, potest pars resistere, urbanus tamen Princeps, cuius proprium officium est.*
- 33 *Recurfus locum habet in actis negativis, ubi non datur executio, sed sola sufficit legitima appellacionis denegata delatio.*
- 34 *Auxilium imploratum ab Ecclesiastico negante appellatur, & adhibetur Senatus per viam violentie.*
- 35 *Appellatio est legitima ab Episcopo visitante exemptum.*
- 36 *Ab Episcopo excommunicante iudicem laicum nolentem prestare suum auxilium iniuste petitum, deneganteque cenurarum absolutionem, licet appellare, & adire Senatum per viam violentie.*
- 37 *Recurfus denegare in actis negativis, ubi appellatio sui naturæ utrumque habet effectum, foret absurdum.*
- 38 *Attentata appellacione pendente plurimas sunt, alia extra sententiæ executionem, ut in exemplis.*
- 39 *Appellatio legitima suspendit effectum sententiæ, & iurisdictionem etiam in sententia secum habente executionem.*
- 40 *Recurfus si conceditur in non delatis appellacionibus ab actis affirmativis, quia timetur executio, multo magis est concedendus in actis negativis, qui illam fecerunt trabant.*
- 41 *Causa plus influit in seipsa, quam in causato.*
- 42 *Cevallos vulgariter reprehensus ab Auctore explicatur.*
- 43 *Executionem petitam à iudice denegante, appellacione desente, & non exequente, vim non fieri in Senatu declarat.*
- 44 *Delatio ubi adest, & desicit executio, fundamentum recurfus desicit.*
- 45 *Ab executione instrumenti, puta, iniuste denegata, licita est appellatio, & quam producat effectum.*
- 46 *Et quo decreti genere hoc casu utatur Senatus.*
- 47 *Iudex Ecclesiasticus inhibens seculari, ne exequatur instrumentum, dum cognoscit de eius usura, si illud non esse usurarium declaret, & ut secularis possit procedere, an appellacione subsequuta in hac sententia secularis procedat.*
- 48 *In sententia appellabili sui naturæ facta condemnatione & in fine mandare relaxari executoriales, est attentatum appellacione termino ad appellandum.*
- 49 *Decreti violentia verba, que otorgue y reponga, & comprehendat attentata, si que sint, non sunt sine effectu quid operandi.*
Decreti verba, otorgue y reponga, stant conditionaliter, ibidem.
- 50 *Decreti verba, absuelta los descomulgados, intelliguntur, si adsint excommunicati.*
- 51 *Decreti verba, otorgue y reponga, veniunt in declarationem eius, quod tacite inerat.*
- 52 *Verba non dicuntur superflua, si apponantur ad majorem declarationem.*
- 53 *Recursum ad invocandum sufficit solus timor attentati, nec simul executionem Doctores omnes requirunt.*
- 54 *& 55. Delatio appellacionis licet ad sit, si tamen iudex ad ulteriora procedat, vis est perfecta & habilis est recurfus.*
- 56 *Delatum ubi est appellacioni, & longè major violentia est, quia duplici causa iudicis est suspensa iurisdictione.*
Salgado de Protect. Reg.

- 57 *Delatio ubi datur interveniente insuper attentato, si non admitteret recursum, duo absurda darentur.*
- 58 *Recurfus si ob solam delationem negatam ob timorem attentati datur, multo magis in ipso attentato, & executione subsecuta.*
- 59 *Causa plus operatur in se ipsa, quam in causato.*
- 60 *Recurfus regius duo copulata iubet iudici faciendâ, deferre & reponere, & sic recursum concusum copulatum.*
- 61 *Querela violentie quemadmodum concipienda, quando iudex delatit tamen ante, vel post attentatum, & noluit reponere.*
- 62 *Ubi ponuntur duo remedia mirabilia.*
61. 62 & 63. *Cevallos propositio reprobat, cum ipse includat duo absurda intolerabilia.*
- 64 *Deferre, vel negare delationem, an censeatur, si iudex appellacioni respondeat, audiatur, quantum de jure, & an sufficiat invocandum regium auxilium.*
- 65 *Senatus tunc decretum dat, que por agora non haze fuerça quando appellacioni proposita nihil respondit, nec postea provisioni ordinaria, sed mandavit notario, ut mittat acta.*
- 66 *Et quid quando in hoc casu provisioni respondit appellacionem esse minus legitimam, & an id sit attendendum, ut cognoscatur super articulo solutio.*

UTILISSIMA est hujus quæstionis solutio, in ea siquidem nonnullis, juris peritissimos lapsos fuisse vidimus: in eaque varios, licet quid verum sit tandem fuerint amplexi; ideoque ut penitus dubitatio deinceps amputetur, eam accuratè examinabo ad partes.

Et pro negativa: ut scilicet nulla vis esse possit in sola denegata appellacionis legitime delatione; sed simul debeat concurrere executio, attentatum, seu ad ulteriora processus, fortissima urgent fundamenta, & in primis expendo textum ferè expressum in lege Julia, in hac verba: *Lege Julia ubi publica tenetur, qui cum imperium, potestatemve haberet, civem Romanum adversus procuracionem necaverit, verberaverit, jussitve aliquid fieri, &c. ff. ad l. Jul. de vi public. ecce igitur violentiam, non solum consistere in denegata delatione appellacionis, sed sententiæ executione potissimum.*

Secundo & pro eadem parte non minus expressus est text. in l. 4. tit. 10. p. 7. cuius verba sunt: *Sientenja por agraviados algunos vegadas los homes de los jurzijos de los juzgadores, e piden alcada para delante el Rey, e tales juezes ba, que con gran soberbia, o malicia que ay en ellos, o por ser muy defendidos, que no les quieren dar alcada antes los deshonran, diziendoles mal, o prendiendoles, e por esto deximos que qualquier a juzgador que sobbre tal razon como esta fuisse, o prendiesse, o mataresse, o deshonrasse algun home, que debe haver perende o tal pena, como si ficiesse fuerça con armas, &c. ecce textum apertum, requirementem sententiæ executionem, ut violentia adesse dicatur.*

Tertio facit etiam bonus textus in c. quoties Episc. 2. q. 6. ibi: *Et dum prædictam Romanam Ecclesiam appellaverint, ut ab ea se audiri poposcerint; nullos eos aut excommunicare, aut eorum sedes turrire, aut res eorum auferre, aut aliquam vim eis inferre, præsumat quam anhorum causa Romani Pontificis auctoritate terminetur, quod si alter à quoquam præsumptum fuerit, nihil erit, sed viribus aruit. Ex quibus verbis apertè colligitur: vim consistere, non denegata delatione appellacionis, sed in eo, quòd, ea pendente, in Rom. Curia exequitur: ergo aliter Regius recurfus interponi non potest.*

Quarto, & pro hac parte fortiter urgetur enim si aliqua ratione in actis negativis denegatur recurfus ad Regem ea potissimum, quia in eis non datur attentatum, executio, necnon quid reponatur, ut post hæc tenet Ceval.